

JEMS

¹ E Jems. E Tamo Koba Yesus Kristus aqa Abu Qotei wo nanjo wau tamo. Israel nanjo moma utru 12 nanjo lej agi ningi. O was ningi kalil kaiye. E na anjam endi nenngrenyosim nunjoq qarinyonum. Ningi nunjo segi segi qure utru uratosib jaraiyosib sawa sawa kalil keretosib di unub.

Iga gulbe qoboieqnum dena iga singila eqnum

² O ijo was, gulbe utru segi segi gargekoba nunjoq boqnimqa ningi gulbe deqa tulan areboleboleingim soqniy. ³ Gulbe deqaji nunjoq boqnimqa ningi nunjo areqalo Yesus qa bole singilatqab kiyo sai kiyo di Qotei a geregere unqas. Ningi qalie, gulbe dena ningi singilatngeqnaqa ningi gulbe qoboieqnub. ⁴ Deqa ningi bati gaigai singila na tigelosib gulbe qoboioqniy. Ningi degyqab di ningi Qotei aqa kumbra bei qa truquoqnqasai. Ningi tulan kere na sqab.

Tamo bei a powo qa truquosimqa a Qotei pailyim Qotei na powo yqas

⁵ Ariya tamo bei a powo qa truquosimqa a Qotei pailyem. Yimqa Qotei na a powo yqas. Ningi qalie, Qotei a tamo ungasari kalil nanji ingi bole bole enjreqnu. Nanji Qotei pailyeqnab a nanji qa olo niringosaieqnu. ⁶ Ariya tamo bei a Qotei pailyqa osimqa a are gulbeiyaiq. Osim endegsi maraiq, “Qotei na ingi bole ebqas kiyo sai kiyo?” A degsi maraiq. A Qotei qa aqa areqalo singilatosim pailyem. Jagwa tigelosiq yuwal korkortoqnsiqa oqe aiyeqnu dego kere tamo are gulbeiyeqnu qaji a bati bei Qotei qa aqa areqalo singilatoqnsiqa olo bati bei aqa areqalo singilatosaiqnu. ⁷ Tamo Koba a na tamo deqaji nanji

inggi bei enjrqasai. Deqa tamo deqaji nanngi endegsib are qalaib, “Iga inggi bole bole oqnqom.” Di sai. ⁸ Nanngi areqalo aiye aiyeltoqnsib kumbra laña laña yeqnub deqa Qotei na nanngi inggi bei enjrqasai.

Jems a ñoro tamo ti tamo inggi saiqoji nanngi ti anjam minjrej

⁹ Kristen was bei a ñam saiqoji soqnimqa a areboleboleiyem. Di kiyaaqa? A Qotei aqa ñamgalaq di ñam koba ti unu deqa. ¹⁰ Tamo bei ñoro koba ti unu qaji a dego areboleboleiyem. Di kiyaaqa? A Qotei aqa ñamgalaq di ñam saiqoji unu deqa. Tamo nanngi ñoro koba koroiyqajqa arearetnjreqnu qaji nanngi balamtamo aqa so bulosib sokiñalayosib moreñqab. ¹¹ Iga qalie, sej oqsim kanñanamqa balamtamo aqa so laosim moiym aqa wala bole di koboqas. Dego kere tamo nanngi ñoro koba ti unub qaji nanngi wau bei bei yoqnsib bati qujai qa urur moreñosib koboqab.

Qotei na iga are qametgosaieqnu

¹² Tamo ungasari gulbe qoboioyqnsib siñgila na tigelej-unub qaji nanngi areboleboleinjreme. Mondonj Qotei a nanngi qa tulañ arearetim awai boledamu enjrim nanngi ñambile gaigai sqab. Qotei a marej, “E na tamo kalil e qalaqalaibeqñub qaji nanngi awai bole enjrqai.” Qotei a degsi marej. ¹³ Deqa tamo bei a une atqajqa are prugyimqa a endegsi maraiq, “Qotei na are qametbqoqa e une atqajqa are prugbeqnu.” A degsi maraiq. Iga na Qotei aqa are qametim a une yqa keresai dego kere Qotei na iga une atqajqa are qametgosaieqnu. ¹⁴ Gago segi segi are miligi tigelosniqa iga titgeqnu. Gam dena gago segi areqalo uge na iga uneq breigwa oqnsiqa walawalaigoqnsiqa gisanjeqnu. ¹⁵ Gago are miligi tigeleqnu di uña a gumanjeqnu dego kere. Bunuqna uña a angrroteqnu dego kere gago are

miligi tigeloqnsiqa une babteqnu. Yeqnaqa gago une di tulaŋ kobaeqnaqa iga moiyo gam tureqnum.

¹⁶ O ijo was bole, une aqa kumbra dena niŋgi gisaŋgaim deqa niŋgi une kalil uratij. ¹⁷ Ingi bole bole kalil Qotei na iga egeqnu qaji di laŋ goge na branteqnaq iga laŋa elejeqnum. Abu Qotei suwaŋoq di unu qaji a na ingi di qar- inyeqnaqa gagoq beqnu. Qotei a kumbra bubulyosaieqnu. A seŋ qunuŋ bul sai. Seŋ qunuŋ a olekobaoqnsiqa olo truqueqnu Qotei a degyosaieqnu. ¹⁸ A aqa segi areqalo dauryosiq iga gereigej deqa a gago Abu. A aqa anjam bole na iga gereigej deqa iga ingi meli bunuj bulosim ingi ingi kalil a nami gereinjrej qaji di tulaŋ bunjrejunum.

Iga Qotei aqa anjam laŋa quqwasai

¹⁹ O ijo was bole, niŋgi endegi poingem. Niŋgi anjam bei marqa osibqa urur medabu waqtaib. Mati didaboqniy. Urur minjiŋ oqaiq. ²⁰ Tamo naŋgi urur minjiŋ oqetnjre- qnu qaji naŋgi Qotei aqa kumbra bole dauryqa keresai. ²¹ Deqa niŋgi kumbra uge uge jigat kalil taqal waiyoqniy. Osib nuŋgo segi ñam aguq atoqnsib Qotei aqa anjam a na nami nuŋgo are miligiq di atej qaji di niŋgi ojesoqniy. Ojesqab di Qotei a nuŋgo qunuŋ oqas. ²² Ariya niŋgi Qotei aqa anjam di bole dauryoqniy. Laŋa qusib olo urataib. Niŋgi laŋa quqwab di niŋgi nuŋgo segi jejamu gisaŋyqab. ²³ Tamo bei a Qotei aqa anjam laŋa quoqnsiq olo dauryqa urateqnu di a tamo ya jeqiloq di aqa ulatamu uneqnu dego bul. ²⁴ A ya jeqiloq di aqa ulatamu unsim olo puluosim giloqnsim aqa ulatamu unqo qaji di a olo are walyqas. ²⁵ Qotei aqa dal anjam bunuj unu. Dal anjam di bole tiŋtiŋ. Qotei a gago une aqa siŋgila kobotetgwa osiqa dal anjam di iga egej. Deqa gago une na iga olo ojqa keresai. Tamo naŋgi dal anjam di geregere peleiyoqnsib dauryoqnqab di Qotei a naŋgo wau kalil boletqnaqas. Ariya tamo naŋgi

dal anjam di laña qusib olo are walnjrqas di Qotei a nanngo wau bei boletqasai.

²⁶ Tamo bei a endegsi are qalqas, “E gaigai Qotei qa loueqnum. Deqa e Kristen tamo bole.” Ariya tamo di a aqa segi medabu geregere taqatqasai di a na aqa segi jejamu gisanıyqas. Deqa a Qotei qa loueqnu di a laña loueqnu.

²⁷ Iga Kristen tamo unıgasari unum deqa iga kumbra bole endeqaji yoqnqom. Iga na anıgro mandum nanıgi ti unıa qobul nanıgi ti geregereinıroqnsim nanıgo gulbe kalil qoboiyetnjrqom. Osim iga gago segi walwel taqatosim mandam endeqa kumbra jıgat kalil uratekırıqom. Iga kumbra deqaji yoqnqom di iga Qotei aqa nıamgalaq di Kristen tamo bole une saıqoji sqom.

2

Nıngi na tamo kalil nanıgi turtnırsib kumbra qujai enıroqniy

¹ O ijo was kalil, gago Tamo Koba Yesus Kristus a rıan koba ti unu. Nıngi a qa nunıgo areqalo sıngilateqnu deqa e nıngi endegsi merııgwai. Nıngi na tamo nıam ti nanıgi areinıroqnsib olo tamo nıam saıqoji nanıgi qor-einıroqnaib. ²⁻³ Nunıgo kumbra agıende. Nıoro tamo bei a gara boledamu na walaosim banrııı gol na gereıyo qaji di jıgsim nunıgo Qotei tal mıligııq gilqas di nıngi aqa nıam soqtqab. Osib a geregereıyosib mınjııbqa awo jaram boleq di awoqas. Ariya tamo bei ıngi ıngi saıqoji a gara jıgat branıo jıgsımqa Qotei tal mıligııq gilqas di nıngi aqa nıam aguq atsib mıııqab, “Ni qalaq di tıgelesoqne” o “Ni mandamq di awo.” ⁴ O ijo was, nıngi kumbra degıyeqnu di nıngi areqalo uge ti sosib tamo nanıgi laña peıınıreqnu.

⁵ O ijo was bole, nıngi quıy. Tamo unıgasari ıngi ıngi saıqoji nanıgi Qotei na gıltnırej deqa nanıgi torei a qa nanıgo areqalo sıngilateqnu. Agı Qotei a nami endegsi marej, “Tamo unıgasari e qalaqalaıbeqnu qaji nanıgi di e

na taqatnjrsiy nanngo Mandor Koba sqai.” ⁶O ijo was, ningi kiyaaqa tamo ingi ingi saiqoji nanngo ñam aguq ateqnub? Ningi are qaliy. Yai nanngi na ningi ugeugeingqnsib nunngo jejamuq di une engoqnsib ningi joqoqnsib anjam pegiyo talq di tigeltngeqnub? Ñoro tamo nanngi na ningi degngeqnub. ⁷Tamo nanngi dena Yesus aqa ñam boledamu misilinyeqnub. Ñam di agi Qotei a nunngoq di atej unu.

⁸Mandor Koba Qotei aqa dal anjam bei nami endegsib nenngrenyeb unu, “Ni ino segi jejamu gereiyeqnum dego kere tamo ungasari nanngi degsim gereinjroqnime.” O ijo was, ningi dal anjam di dauryosib keretqab di ningi kumbra bolequja yqab. ⁹Ariya ningi na tamo qudei nanngi areinjroqnsib olo tamo qudei nanngi qoreinjreqnub di ningi une ateqnub. Deqa ningi dal anjam gotranjo qaji tamo brantonub. ¹⁰Tamo bei a dal anjam mutu kalil dauryekritosim ariya qujai bole qujai grotqas di a dal anjam mutu kalil grotekritqo. Deqa aqa jejamuq di gulbe sqas. ¹¹Iga qalie, Qotei a nami dal anjam endegsi marej, “Ni tamo bei aqa unja jejamu ojetaim.” Osiqa dego marej, “Ni tamo bei qalsim moiyoaim.” Bole, ni tamo bei aqa unja jejamu ojetosaieqnum. Ariya ni tamo bei qalsim moiyoaim di ni dal anjam gotranjo qaji tamo brantqam. ¹²Qotei a gago une aqa singila kobotetgwa osiqa dal anjam bunuj egej. Deqa gago une na iga olo ojqa keresai. O ijo was ningi quiy. Qotei a dal anjam deqa are qalsim iga pegigwas. Deqa ningi nunngo anjam maro ti nunngo kumbra ti kalil geregere taqatoqniy. ¹³Ningi tamo nanngi qa dulqasai di une pegiyo bati qa Qotei a kamba dego ningi qa dulqasai. Ariya ningi tamo nanngi qa duloqnqab di une pegiyo bati qa ningi une saiqoji sqab.

Tamo a Yesus qa aqa areqalo singilatqas di a kumbra bole babtoqnqas

¹⁴ O ijo was niŋgi quiy. Tamo bei a mareqnu, “E Yesus qa ijo areqalo siŋgilateqnum.” A degsi maroqnsiq ariya a kumbra bole bei yala babtosaieqnu. Laŋa medabu na anjam mareqnu. Deqa tamo di Qotei na oqasai. ¹⁵⁻¹⁶ Kristen was bei a gara saiqoji kiyo iŋgi saiqoji kiyo soqnimqa nuŋgo ambleq di tamo bei na minjqas, “Ni lawo na gilsim gara bei osim jigsim iŋgi uysim menetmim soqne.” A anjam segi laŋa minjqo deqa anjam dena kiyersim a aqaryaiyqas? Keresai. ¹⁷ Dego kere iga Yesus qa gago areqalo siŋgilatosim ariya iga kumbra bole bei babtosaieqnum di iga laŋa gago areqalo Yesus qa siŋgilateqnum. Deqa iga tamo moisiq aqa jejamu laŋa unu dego bul sqom.

¹⁸ Tamo bei a endegsi marqas, “E Yesus qa ijo areqalo siŋgilateqnum.” Degsi marimqa e na kamba minjqai, “O was, ni kumbra bole bei babtosaieqnum. Deqa e kiyersiy qalieqai, ni bole Yesus qa ino areqalo siŋgilateqnum? E qalieqa keresai. Ariya e Yesus qa ijo areqalo siŋgilatosiy kumbra bole dego turtosiy yoqnqai di ni e nubsim merbqam, ‘Bole, ni ino areqalo Yesus qa bole siŋgilateqnum.’” ¹⁹ Ni mareqnum, ‘Bole, Qotei a segi qujai unu.’ Ni kere mareqnum. Mondor uge naŋgi dego degsib maroqnsib Qotei ulaiyeqnub. ²⁰ Ni nanari tamo. Ni mareqnum, ‘E Yesus qa ijo areqalo siŋgilateqnum.’ Ni degsi maroqnsim ariya ni olo kumbra bole bei babtosaieqnum. Deqa ni laŋa medabu na mareqnum. Ni ijo anjam endi poimqa are soqnim poimeme.” ²¹ O ijo was niŋgi quiy. Nami gago moma utru Abraham a na aqa angro qujai Aisak osiq Qotei atraiyqa marsiq atra bijalq di atej. Atnaqa Qotei a Abraham aqa kumbra di unsiqa minjej, “Ni degyonum deqa ni ijo ŋamgalaq di tamo bole une saiqoji unum.” ²² Niŋgi are qaliy. Abraham a Qotei qa aqa areqalo siŋgilatosiq kumbra bole dego turtosiq yej. Aqa areqalo Qotei qa

siŋgilatej qaji de ti aqa kumbra bole ti aiyeltosiq dauryej. Deqa iga endegsi marqom, Abraham aqa kumbra bole dena aqa areqalo Qotei qa siŋgilatej qaji di taqyosiq tulaŋ keretej. ²³ Deqa Qotei aqa anjam bei nami nengrenyeb qaji aqa damu brantej. Anjam agiende, “Abraham a Qotei qa aqa areqalo siŋgilatej deqa Qotei na minnej, ‘Ni ijo ŋamgalaq di tamo bole une saiqoji unum.’” Osiqa Abraham minnej, “Ni ijo was bole.” ²⁴ Deqa ijo was niŋgi qalie, tamo naŋgi Yesus qa naŋgo areqalo siŋgilatosib ariya naŋgi olo kumbra bole bei babtqasai di naŋgi Qotei aqa ŋamgalaq di tamo bole une saiqoji sqa keresai. Tamo naŋgi Yesus qa naŋgo areqalo siŋgilatoqnsib kumbra bole dego turtosib yeqnub qaji naŋgi segi Qotei aqa ŋamgalaq di tamo bole une saiqoji unub.

²⁵ Niŋgi sambala uŋa Rahap a qa dego are qaliy. Rahap aqa kumbra bole agiende. Josua a tamo aiyel naŋgi qarijnjrnaqa Jeriko qureq gilnabqa qure deqaji naŋgi na tamo aiyel naŋgi di ñumqa laqnaq Rahap a naŋgi aiyel ulitnjrej. Osiqa gam bei osornjrnaqa naŋgi jeu tamo naŋgi alelnjrsibqa jaraiyeb. Rahap a kumbra bole di yej deqa a Qotei aqa ŋamgalaq di uŋa bole une saiqoji soqnej. ²⁶ Iga qalie, tamo a me mondor ti sqasai di a moiqas. Dego kere tamo bei a Yesus qa aqa areqalo siŋgilatosim ariya a olo kumbra bole babtqasai di a tamo moisiq aqa jejamu laŋa unu dego bul sqas.

3

Iga gago segi medabu geregere taqatqom

¹ O ijo was kalil, tamo quja quja segi Qotei aqa anjam palontoqnebe. Tamo gargekoba naŋgi anjam palontoqnaib. Niŋgi qalie, mondorj une pegiyo batiamqa Qotei na anjam palonto tamo naŋgo wau qa geregere peginjrqas.

² Bati gaigai iga kumbra gro groyeqnum. Ariya iga gago

anjam maro qa grotqasai di iga tamo bolequja sqom. Sosimqa gago ban ti sinğa ti jejamu ti kalil geregere taqatqom. ³Iga hos nanço medabuq di sil atoqnsim nançi titnjreqnam nançi iga daurgeqnu. Iga nanço medabu segi ojeqnam nanço jejamu dego iga daurgeqnu. ⁴Ninçi qobuñ uniy. Qobuñ a tulañ kobaquja. Aqa kuñi tulañ kiñala. Ariya jagwa koba tigelosiq qobuñ tutqa laqnaqa qobuñ aqa abu na kuñi ojoqnsiq tingiteqnaq qobuñ a dauryoqnsiq gileqnu. ⁵Deço kere gago medabu kiñala. Ariya a diq koba yeqnu. Iga gago medabu waqtoqnsim gago segi ñam soqtoqnsim diqoqnsim anjam mareqnum.

Iga qalie, ñamyuwo yusiq tulañ kobaqujaoqnsiq ñam-tañ kalil yueleñeqnu. ⁶Gago medabu a ñamyuwo bul. Iga gago medabu waqtoqnsim dena iga kumbra uge uge yoqnsim gago jejamu kalil tulañ jigateqnum. Mondon tamo nançi ñamyuwoq aisib padalqab deço kere gago medabu na gago so tulañ ugeugeiyeqnu. ⁷Ninçi wagme nançi qa are qaliy. Wagme ti qebari ti qe ti kalil iga na taqatnjreqnum. ⁸Ariya iga gago medabu taqatqa keresai. Iga gago medabu na gaigai anjam uge uge mareleñeqnum. Amal uge na tamo nançi uñinçroqnsib moyotnjreqnu deço kere gago medabu na iga kumbra uge ugeq breigeqnu. ⁹Gago kumbra agiende. Iga gago medabu waqtoqnsim gago Tamo Koba Abu Qotei aqa ñam soqtoqnsim olo puluoqnsim medabu qujai dena tamo unçasari nançi misilinçreqnum. Tamo unçasari nançi di Qotei na gereinçrsiqa aqa segi so boleq di atej. ¹⁰Iga kumbra uge deqaji yeqnum. Agi iga gago medabu waqtoqnsim Qotei aqa ñam soqtoqnsim olo medabu qujai dena anjam uge uge mareleñeqnum. O ijo was, gago kumbra di ugedamu. ¹¹Ya jumbum qujaiq na ya bole ti ya uge ti brantqa keresai. ¹²Qura na oliv aqa gei oqa kere e? Wain sil na qura aqa gei oqa kere e? Yuwal a ya bole bulyqa kere

e? Sai.

Tamo powo bole ti unub qaji nanngi kumbra bole bole yoqnebe

¹³ Nunngo ambleq di tamo qudei nanngi qalie ti powo ti unub kiyo? Sqab di nanngi nanngo segi ñam aguq atoqnsib kumbra bole bole yoqnebe. Yim tamo unngasari nanngi nanngo kumbra di unoqnsib maroqnqab, “Nanngi tamo bole.” ¹⁴ Ariya nanngi olo nunngo segi jejamu qa are qaloqnsib laña are ugeinggoqnim diqoqnaib. Nanngi degyqab di nanngi gisañ kumbra dauryosib Qotei aqa anjam bole ugetqab. ¹⁵ Osib nanngi powo uge ti sqab. Powo deqaji lañ goge na bosai. Di mandam qaji powo. Di gago areqalo namij aqa powo. Powo di Satan aqaq na beqnu. ¹⁶ Nanngi quiy. Tamo unngasari nanngi nanngo segi jejamu qa are qaloqnsib laña are ugeinjroqnim diqoqnqab di nanngi so tulañ ugeq di sosib kumbra uge uge yoqnqab. ¹⁷ Ariya tamo unngasari lañ goge na powo eqnub qaji nanngi kumbra tulañ bolequja yeqnub. Nanngi kumbra jigat dauryosaieqnub. Nanngi lawo na sosib tamo nanngi jinnga na gereinjroqnsib nanngi qa duloqnsib kumbra bole bole osornjreqnub. Nanngi na tamo kalil nanngi turtnjroqnsib kumbra qujai enjreqnub. Nanngi laña babañ na Qotei aqa kumbra dauryosaieqnub. Nanngi bole dauryeqnub. ¹⁸ Tamo deqaji nanngi lawo na sosib are qujaitoqnsib jeu turyoqnsib kumbra bole tintin babteqnub. Ingi meli branteqnu dego kere.

4

Tamo bei na mandam qaji kumbra qalaqalaiyqas di a olo Qotei jeutqas

¹ O ijo was, nanngi qudei nunngo segi jejamu qa arebole-boleingeqnaqa kumbra uge uge yqajqa are prugngeqnu. Utru deqa nanngi qotoqnsib njirin kobaeqnub. Kumbra di

nunĝo jejamu miligiq di singila na waueqnu. ² Ningi ingi ingi koba oqajqa tulaŋ areareteŋgeqnaqa mamaulnĝeqnu. Ariya ningi ingi ingi di osaieqnu deqa ningi qoto tigeltuqnsib tamo ñumeqnu. Ningi ingi ingi di osaieqnu di aqa utru agiende. Ningi Qotei pailyosaieqnu deqa. ³ Ningi qudei ingi ingi qa Qotei pailyoqnsib ariya ningi ingi ingi di osaieqnu. Di kiyaaqa? Ningi nunĝo segi jejamu qa areboleboleiŋwajqa maroqnsib areqalo uge na pailyeqnu deqa. ⁴ Uŋa bei na aqa gumbuluŋ uratosiq olo tamo bei ombla sambala kumbra yeqnu dego kere ningi Qotei uratoqnsib kumbra uge uge yeqnu. Ningi quiy. Tamo bei na mandam qaji kumbra qalaqalaiyqas di a olo Qotei jeutqas. Ningi di qaliesai kiyo? Od, tamo bei na mandam qaji kumbra qalaqalaiyqa are qalqas di a Qotei jeutqas. ⁵ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib neŋgreŋyeb unu, “Qotei na aqa Mondor gago are miligiq di atej unu. Mondor di a iga qa tulaŋ areareteqnu.” O ijo was, ningi anjam di laŋa sa anjam edegaib.

⁶ Qotei a iga qa are tulaŋ boleiyeqnu. Deqa aqa anjam bei nami endegsib neŋgreŋyeb unu, “Tamo uŋgasari naŋgo segi ñam soqteqnu qaji naŋgi Qotei na olo jeutnjreqnu. Ariya tamo uŋgasari naŋgo segi ñam aguq ateqnu qaji naŋgi qa Qotei a olo are boleiyeqnu.” ⁷ Deqa ijo was, ningi nunĝo segi ñam aguq atoqnsib Qotei aqa sorgomq di soqniy. Sosibqa Satan gotraŋyoqniy. Yimqa Satan na ningi uratŋgosim ulaŋqas. ⁸ Ningi Qotei jojomyoqniyqa a kamba dego ningi jojomŋgoqniy. O une tamo, ningi quiy. Tamo naŋgi naŋgo baŋ yansoqnsib jiga koboteqnu dego kere ningi nunĝo are miligi gereiyuqnsib bulyoqniy. Ningi areqalo aiye aiyelteqnu qaji olo nunĝo are miligiq dena jiga kalil taqal atoqniy. ⁹ Ningi nunĝo une qa are gulbeŋgoqnim akamugetoqniy. Od, ningi nunĝo kiki uratoqnsib olo akamoqniy. Osib

nunĝo arebolebole kobotosib olo are gulbeinĝoqneme. ¹⁰ Niĝi Tamo Koba aqa ŝamgalaq di nunĝo segi ŝam aguq atoqniy. Niĝi deĝyqab di a na nunĝo ŝam olo soqtetĝwas.

Niĝi nunĝo Kristen was nanĝi uge qa minjraib

¹¹ O ijo was, niĝi segi segi qa anjam uge maroqnaib. Tamo bei na aqa Kristen was qudei nanĝi anjam uge minjrĝas kiyo nanĝo une qa nanĝi peginjĝas kiyo di a dal anjam deĝo uge qa marsiq pegiyqo. Niĝi dal anjam pegiyeqnub di niĝi dal anjam dauryqa urateqnu. ¹² Qotei a segi na dal anjam babtej deqa a na qujai iga pegigwa kere. A na qujai tamo unĝasari nanĝi elenqa kere. A na qujai nanĝi padaltnjrqa kere. Niĝi tamo kiyero deqa niĝi na tamo unĝasari nanĝi peginjreqnub? Di kumbra uge.

Niĝi nunĝo segi ŝam soqtoqnaib

¹³ Niĝi qudei endegsib mareqnu, “Bini kiyo nebe kiyo iga qure beiq gilsim dia wausau qujai sosim silali qa wauosim olo bqom.” ¹⁴ Niĝi degsib mareqnu. Ariya nebe kumbra kiye nunĝoq di brantqas di niĝi qalieqa keresai. Niĝi ŝam qurem bul sokiŝalayosib koboqab. ¹⁵ Deqa niĝi endegsib maroqniy, “Tamo Koba a marimqa iga kumbra kiye yqa are qalsim yqom.” ¹⁶ Kiyaqqa niĝi qudei olo nunĝo segi ŝam soqtoqnsib diqoqnsib laqnu? Nunĝo kumbra di uge. ¹⁷ Ni geregere are qale. Ni kumbra bole qa qalieosim ariya ni dauryqasai di ni une yonum.

5

Tamo nanĝi ŝoro koba ti unub qaji nanĝi awai ugedamu oqab

¹ O ŝoro tamo niĝi quiy. Bunuqna gulbe kokba nunĝoq boqnqas. Niĝi deqa pailoqnsib akamuĝetoqniy.

² Nungo ñoro ti wala ti kalil ugeelenqo. Sisimbiñ na nungo gara kalil dego ugeugeiyqo. ³ Nungo gol ti silva ti di baisuwi na ugetqo. Deqa mondoñ baisuwi dena nungo une boleq atsim ñamyuwo bulosim nungo jejamu koitosim ugeugeiyqas. Ningi ñoro koba koroiyeb deqa diño bati qa ningi awai ugedamu oqab. ⁴ Ningi quiy. Nungo wau tamo nanği nungo inği meli gentoqnsib nungo banq di ateqnab ningi na kamba olo nanği gisañjroqnsib awai oto nungo segi qa getentoqnsib oto segi nanği enjreqnub. Deqa nanği maoqnsib endegsib Qotei pailyeqnub, “O Tamo Koba, nanği iga kumbra uge degsib egeqnub.” Yeqnaqa Qotei singila koba ti unu qaji a nanço pailyo di queqnu. Deqa mondoñ a na ningi awai uge engwas. ⁵ O ñoro tamo, ningi gara bole bole jugoqnsib nungo segi jejamu qa areboleboleinğeqnaqa inği koba uyeqnub. Deqa mondoñ Qotei na ningi luñgwas. Kaja nanço jejamu diq diqeqnaq nanço mandor nanği na ñumeqnub dego kere Qotei na ningi luñgwas. ⁶ Nunço kumbra uge bei agiende. Ningi na kumbra bole yo qaji tamo nanço jejamuq di une qametnjroqnsib ñumeqnub. Ariya nanği na kamba olo ningi gotrañgosaieqnub.

Ningi gulbe qoboiyoqnsib Tamo Koba a olo bqajqa tariñoqniy

⁷ Deqa ijo was, ningi nunço are miligi singilatoqnsib gulbe qoboiyoqnsib Tamo Koba a olo bqajqa tariñoqniy. Ningi asğingaiq. Ningi wau lanja nanği bul soqniy. Ningi qalie, wau lanja nanği asğinjrosaieqnu. Nanği inği yagoqnsib awa qa tariñeqnub. Awa beqnaqa inği melieqnaqa nanği inği meli di oqnsib uyeqnub. ⁸ Dego kere ningi nunço are miligi singilatoqnsib gulbe qoboiyoqnsib tariñoqniy. Tamo Koba a bqajqa bati jojomqo deqa ningi degyoqniy.

⁹ O ijo was, ningi Qotei aqa tamo ungasari qudei nanngi qa nriñoqnsib yomuoqnaib. Qotei a nunngo une di unsim ningi pegingo uge. Ningi quiy. Une Pegiyo Tamo agi bqa jojomqo. A siranmeq di tigelejunu. ¹⁰ O ijo was, ningi Qotei aqa medabu o qaji tamo nanngi qa are qaliy. Nanngi nami Tamo Koba aqa ñam na anjam palontoqneq deqa jeu tamo nanngi na nanngi ugeugeinjroqneq. Ariya nanngi Qotei aqa anjam marqa ulaosaiqneq. Nanngi nanngo are miligi singilatoqnsib jaqatin oqnsib gulbe di qoboioqneq. ¹¹ Ningi quiy. Iga endegsi mareqnum, “Tamo ungasari gulbe qoboioqnsib singila na tigelejunub qaji nanngi Qotei na taqatnjreqnu. Deqa nanngi areboleboleinjreqnu.” Ningi Jop aqa kumbra qa nami queq. Jop a singila na tigelosiqqa gulbe kobaquja qoboiesoqnej. Ningi qalie, bunuqna Tamo Koba a na Jop olo boletej. Od, iga qalieonum, Tamo Koba a gaigai iga qa duloqnsiqqa iga qa are boleiyeqnu.

Ningi anjam bei marqa osibqa inji bei na singilataib

¹² O ijo was kalil, e anjam kobaquja bei unu. Anjam agiende. Ningi anjam bei marqa osibqa inji bei na singilataib. Ningi laq qure aqa ñam na anjam singilataib. Ningi mandam aqa ñam na anjam singilataib. Ningi od qa segi mariy. Ningi said qa segi mariy. Ningi degyqab di Qotei na ningi awai uge bei engwasai.

Tamo nanngi kumbra bole bole yeqñub qaji nanngo pailyo singila koba

¹³ Nunngo ambleq di tamo qudei nanngi jaqatin eqñub kiyo? Degamqa ningi na minjribqa nanngi nanngo jaqatin deqa Qotei pailyoqnebe. Nunngo ambleq di tamo qudei nanngi areboleboleinjreqnu kiyo? Degamqa ningi na minjribqa nanngi Qotei qa louoqnsib aqa ñam soqtoqnebe. ¹⁴ Nunngo ambleq di tamo qudei nanngi mainjreqnu kiyo? Degamqa ningi na minjribqa nanngi Kristen gate nanngi

metnjrib bosib Tamo Koba aqa ñam na nanngo gateq di ban atetnjrsib goreñ bilentosib nanngi qa pailyebe. ¹⁵ Nanngi Tamo Koba a qa nanngo areqalo singilatosib pailyqab di a na tamo mainjro qaji nanngi olo tigeltjnrqas. Osim nanngi une yoqneb degamqa a na nanngo une kalil dego kobotetnjrqas. ¹⁶ Deqa ijo was, ningi nunngo segi segi une palontoqnsib Kristen was nanngi ubtosib minjroqniy. Osib ningi segi segi qa Qotei pailyoqniy. Yim a na ningi boletngwas. Tamo nanngi kumbra bole bole yeqnub qaji nanngo pailyo di singila koba. Deqa nanngi pailyeqnab Qotei a quoqnsiqa nanngo anjam dauryeqnu. ¹⁷ Ningi Elaija qa are qaliy. A iga bul mandam tamo. Ariya a endegsi pailyoqnej, “O Qotei, ni na lan getentimqa awa bqasai.” A degsi pailyeqnaqa Qotei na lan getentonaqa awa bosai. Degsi sonaq wausau qalub bei oto koboej. ¹⁸ Onaqa Elaija a olo pailyonaqa lan waqonaqa awa bej. Bosiq ingi ingi kalil melielenej.

Kristen was bei a gam bole uratqas di iga na aqaryaiyimqa a olo Qotei aqa areq bqas

¹⁹ O ijo was ningi quiy. Kristen was bei a Qotei aqa anjam bole dauryqa uratimqa tamo bei na a olo are bulyetqas di tamo dena aqa was kumbra bolequja yqo. ²⁰ Ningi endegsib qalieoiy. Kristen was bei a une ti soqnim tamo bei na aqaryaiyimqa a gam uge di uratqas di tamo dena aqa was aqa qunun moiyo sawaq dena oqo. Deqa was di a moiqasai. Qotei na aqa une gargekoba kobotetqas.

Yesus Aqa Anjam Bole 2014
The New Testament in the Anjam language of Papua New Guinea,
2014 revision
Nupela Testamen long tokples Anjam long Niugini, 2014
copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anjam

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-04-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 13 May 2019

0eb339dc-c20a-5065-9483-338933d97585